

Skatteutskottets betänkande

1978/79: 16

med anledning av propositionen 1978/79: 54 om ändrade regler för uppskov med beskattning av realisationsvinst, m. m. jämte motioner

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen 1978/79: 54 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst,
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272).

Enligt nuvarande regler kan skattskyldig, som fått realisationsvinst på grund av fastighetsavyttring, få uppskov med beskattning av vinsten i två olika fall. Det ena fallet är att fastigheten har tagits i anspråk genom expropriation och vissa andra i huvudsak tvångsmässiga förfaranden. Det andra fallet är att avyttringen avsett en villa- eller jordbruksfastighet. Den skattskyldige kan i sistnämnda fall — oavsett anledningen till avyttringen — få uppskov om han har varit mantalsskriven på den avyttrade fastigheten och inom viss tid förvärvar en ny fastighet (ersättningsfastighet) på vilken han skall mantalsskrivas. För att uppskov skall medges krävs vidare att realisationsvinsten uppgått till minst 15 000 kr. och dessutom överstigit 10 % av vederlaget för den sålda fastigheten.

I propositionen föreslås såväl materiella som formella ändringar av det nuvarande uppskovssystemet. Beträffande frivilliga avyttringar föreslås att kravet på mantalsskrivning slopas och ersätts av ett krav på att den skattskyldige skall ha varit bosatt på den avyttrade fastigheten minst tre år i följd. Dessutom fordras att den skattskyldige bosätter sig på ersättningsfastigheten inom ett år från förvärvsdagen. Vad gäller frivilligfallen föreslås vidare att kravet på att realisationsvinsten måste överstiga 10 % av försäljningspriset slopas och att endast villa- och jordbruksfastigheter skall godtas som ersättningsfastighet. Propositionen behandlar också frågan i vilken utsträckning utgifter för ny-, till- eller ombyggnad på ersättningsfastigheten skall beaktas vid beräkning av uppskovsbeloppet och hur realisationsvinsten skall beräknas när ersättningsfastigheten sedermera avyttras.

I formellt hänseende föreslås relativt omfattande ändringar. Yrkande om uppskov skall sålunda enligt förslaget prövas inom ramen för det ordinarie taxeringsförfarandet, dvs. i första hand av taxeringsnämnden. Det nuvarande kravet på särskild ansökan till länsskatterätten skall alltså slopas. Att beslutanderätten i uppskovsärenden flyttas över från skatterätt till taxeringsnämnd kan antas förenkla handläggningen i flera avseenden.

De föreslagna reglerna är avsedda att tillämpas på avyttringar som sker fr. o. m. den 1 januari 1979.

Författningsförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Vid taxeringen till kommunal och statlig inkomstskatt kan skattskyldig, på de villkor och i den omfattning som anges i denna lag, få uppskov med beskattning av sådan realisationsvinst som avses i 35 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370).

2 § Uppskov med beskattning kan medges om

1) en fastighet tas i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttras under sådana förhållanden att tvångsförsäljning måste anses vara för handen och det inte skäligen kan antas att avyttringen skulle ha ägt rum även om tvång inte förelegat,

2) avyttringen av en fastighet utgör ett led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering,

3) en fastighet avyttras till staten därför att fastigheten på grund av flygbuller inte kan bebos utan påtaglig olägenhet, samt om

4) mark överförs till en ny ägare genom fastighetsreglering enligt 5 kap. fastighetsbildningslagen (1970: 988) eller på grund av inlösen enligt 8 kap. samma lag.

Uppskov kan vidare medges om realisationsvinsten har uppkommit på grund av att den skattskyldige fått engångsersättning för inskränkning i förfoganderätten till sin fastighet enligt naturvårdslagen (1964: 822) eller för motsvarande inskränkningar enligt andra författningar eller för upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till fastigheten på obegränsad tid.

Som förutsättning för uppskov enligt första och andra styckena gäller att den skattskyldige har förvärvat eller avser att förvärva en fastighet (ersättningsfastighet) som är jämförlig med den fastighet till vilken realisationsvinsten hänför sig samt att realisationsvinsten uppgår till minst 3 000 kronor.

Om en fysisk person, som har fått i första eller andra stycket angiven realisationsvinst, avlider innan han har hunnit anskaffa en ersättningsfastighet, tillämpas för dödsboet vad som enligt bestämmelserna i denna lag skulle ha gällt för den avlidne.

3 § En skattskyldig som är fysisk person kan – oavsett anledningen till avyttringen – få uppskov om avyttringen avser en jordbruksfastighet eller en sådan fastighet, som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370), och realisationsvinsten uppgår till minst 15 000 kronor. Uppskov medges endast om den skattskyldige varit bosatt på den avyttrade fastigheten minst tre år i följd under den femårsperiod som inföll närmast före den dag då avyttringen skedde.

Som förutsättning för uppskov enligt första stycket gäller att den skattskyldige har förvärvat eller avser att förvärva en jordbruksfastighet eller en sådan fastighet, som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (ersättningsfastighet), samt att han har bosatt sig eller avser att bosätta sig på denna fastighet.

En skattskyldig kan få uppskov om han avyttrar del av den jordbruksfas-

tighet där han är bosatt eller en fastighet, som tillsammans med nämnda fastighet bildar en förvärvskälla, under förutsättning att realisationsvinsten är av den storlek som anges i första stycket och att den skattskyldige förvärvar en fastighet (ersättningsfastighet) som tillsammans med den fastighet, där den skattskyldige är bosatt, bildar en förvärvskälla.

Den skattskyldige anses bosatt på den fastighet där han rätteligen skall vara kyrkobokförd.

Riksskatteverket får, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från kravet på att den skattskyldige skall ha varit bosatt på den avyttrade fastigheten under den tid som anges i första stycket. Mot riksskatteverkets beslut i sådan fråga får talan inte föras.

4 § Har en skattskyldig avyttrat en bebyggd fastighet anses som förvärv av ersättningsfastighet ny-, till- eller ombyggnad i den omfattning som behövs för att den förvärvade fastigheten skall bli likvärdig med den avyttrade fastigheten. Förvärvet anses ha skett när ny-, till- eller ombyggnaden har slutförts.

Bestämmelserna i första stycket gäller även i de fall då en skattskyldig avser att utföra ny-, till- eller ombyggnad på mark som han vid avyttringstillfället äger eller förfogar över. I nu avsedda fall skall vidare, om den skattskyldige begär det, beräkningen av uppskovsbeloppet grundas på endast den del av realisationsvinsten som belöper på den avyttrade byggnaden.

5 § För att uppskov skall komma i fråga måste ersättningsfastigheten förvärvas inom fyra år från den dag då den fastighet, till vilken realisationsvinsten hänför sig, avyttrades. Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket medge att nämnda tidsfrist förlängs högst tre år. Har ersättningsfastigheten förvärvats före den avyttring som gett upphov till realisationsvinsten, får uppskov meddelas om det kan antagas att förvärvet skett för att ersätta den avyttrade fastigheten.

I fall som avses i 3 § första stycket gäller som förutsättning för uppskov att den skattskyldige har bosatt sig på ersättningsfastigheten inom ett år från den dag då fastigheten förvärvades.

6 § Uppskov medges med ett belopp motsvarande hela realisationsvinsten om vederlaget för den avyttrade fastigheten motsvarar eller understiger vederlaget för ersättningsfastigheten. Överstiger vederlaget för den avyttrade fastigheten vederlaget för ersättningsfastigheten, medges uppskov med skillnaden mellan realisationsvinsten och det överskjutande beloppet.

Vid beräkning av vederlaget för en fastighet skall hänsyn tas till försäljnings- och inköpsprovision, stämpelskatt och liknande kostnader.

Medgivande om uppskov innebär att den skattskyldige inte skall beskattas för den del av realisationsvinsten som svarar mot uppskovsbeloppet. Uppskovet skall emellertid, på sätt som anges i 11 §, beaktas vid beräkning av realisationsvinst på grund av avyttring av ersättningsfastigheten.

7 § Om någon ersättningsfastighet inte har förvärvats eller om den skattskyldige – i fall som avses i 3 § första stycket – inte har bosatt sig på ersättningsfastigheten då taxeringen prövas, kan den skattskyldige, såvida övriga i 2 och 3 §§ angivna villkor är uppfyllda, ändå få uppskov med beskattning av realisationsvinsten. Som förutsättning för uppskov i detta fall

gäller att den skattskyldige överlämnat en av svensk bank utfärdad garanti-förbindelse i vilken banken förklarat sig svara för ett skattebelopp, avseende statlig och kommunal inkomstskatt, som uppgår till 70 procent av den enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt beräknade realisationsvinsten.

Garantiförbindelsen överlämnas till taxeringsnämnden och skall gälla till utgången av tredje året efter det år då ersättningsfastigheten senast skall ha förvärvats. Förbindelsen skall vara utfärdad enligt formulär som riksskatteverket fastställer.

Skattechefen i det län där fastigheten är belägen får medge att bestämmelserna i första och andra styckena skall gälla även i fråga om garantiförbindelse som har utfärdats av andra svenska kreditinrättningar än banker.

8 § En skattskyldig, som har erhållit uppskov enligt 7 § första stycket, skall utan dröjsmål anmäla när han har förvärvat en ersättningsfastighet. Anmälan skall sändas in till skattechefen i det län där fastigheten är belägen. I fall som avses i 3 § första stycket skall anmälan dock inte göras förrän den skattskyldige har bosatt sig på ersättningsfastigheten.

Bestämmelserna i 2–6 §§ skall tillämpas i fråga om förvärv av ersättningsfastighet och bosättning som avses i första stycket.

9 § Har skattskyldig, som erhållit uppskov enligt 7 § första stycket, inte inom föreskriven tid uppfyllt kraven på förvärv av ersättningsfastighet och – i förekommande fall – bosättning, skall realisationsvinsten upptagas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering enligt taxeringslagen (1956: 623) för det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinsten uppkom (efterbeskattning). Detsamma skall, såvida vederlaget för den avyttrade fastigheten överstiger vederlaget för ersättningsfastigheten, gälla i fråga om den del av realisationsvinsten som svarar mot det överskjutande beloppet.

Framställning om efterbeskattning skall ha inkommit inom sex månader från den dag då anmälan enligt 8 § första stycket kommit in till skattechefen. I intet fall får emellertid sådan framställning ha inkommit senare än två år efter den dag då en ersättningsfastighet enligt 5 § senast skall förvärvats.

Har framställning om efterbeskattning inte gjorts skall garantiförbindelse, som avses i 7 §, återlämnas till den skattskyldige så snart tiden för avlämnande av sådan framställning gått till ända. Skattechefen får, om skäl därtill föreligger, medge att förbindelsen återlämnas vid tidigare tidpunkt.

10 § Om en juridisk person, som har erhållit uppskov enligt 7 § första stycket, upplöses innan ersättningsfastighet har anskaffats, skall realisationsvinsten snarast upptagas till efterbeskattning.

11 § Vid beräkning av realisationsvinst eller realisationsförlust genom avyttring av en ersättningsfastighet skall avdrag, som enligt anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen (1928: 370) får göras vid beräkning av vinsten eller förlusten, minskas med det belopp som framkommer om uppskovsbeloppet omräknas med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget från det år då ersättningsfastigheten förvärvades till det år då avyttringen skedde.

Omräkningen sker med ledning av en indexserie, grundad på konsumentprisindex. Riksskatteverket fastställer årligen omräkningstalen.

12 § Uppskov erhålles endast om den skattskyldige framställer ett yrkande om detta hos taxeringsnämnden eller, såvida besvär har anförts, hos skatterätten. Yrkandet skall höras på blankett enligt ett formulär som riksskatteverket fastställer. Till självdeklaration skall fogas två exemplar av blanketten.

13 § Taxeringsnämnd skall, sedan den skattskyldiges taxering prövats, till länsstyrelsen överlämna ett exemplar av den i 12 § angivna blanketten samt – i förekommande fall – garantiförbindelse enligt 7 §.

Beslut rörande uppskov skall registreras hos länsstyrelsen.

14 § Om taxeringen ändras för det år då den fastighet till vilken realisationsvinsten hänförs sig avyttrades, får besvär med yrkande om uppskov eller ändring av ett uppskavsbeslut, som betingas av taxeringsändringen, anföras i särskild ordning. Besvären skall vara inkomna inom sex månader från den dag då beslutet om ändringen i taxeringen meddelades men får inte avgöras förrän beslutet rörande taxeringen har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas, med de undantag som följer av 2 och 3 nedan, i fråga om avyttringar som sker efter utgången av år 1978.

1. Genom denna lag upphävs lagen (1968:276) om uppskov i vissa fall med beskattning av realisationsvinst. Den upphävda lagen skall dock alltså tillämpas i fråga om avyttringar som sker före utgången av år 1978.

2. Även om ersättningsfastighet avyttras efter utgången av år 1978 skall den upphävda lagen i dess lydelse intill den 22 juni 1976 tillämpas såvida den tidigare avyttringen har skett före utgången av mars 1976.

3. Vid avyttring av ersättningsfastighet efter utgången av år 1978 tillämpas, utom i fall som avses under 2 ovan, 11 § nya lagen även om uppskov har erhållits enligt den upphävda lagen. I nu angivna fall skall dock omräkning av uppskovsbeloppet med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget inte avse tid före utgången av år 1978.

2 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs att 35 § 2—4 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 27 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §

2 mom.¹ Realisationsvinst på grund av avyttring av fastighet är i sin helhet skattepliktig.

Har fastighet tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttrats under sådana förhållanden att tvångsförsäljning måste anses vara för handen kan — såvida det icke skäligen kan antagas, att avyttringen skulle ha ägt rum även om tvång icke förelegat — den skattskyldige få uppskov med beskattning av realisationsvinst enligt vad som stadgas i lagen (1968: 276) om uppskov i vissa fall med beskattning av realisationsvinst. Uppskov enligt nämnda lag får vidare åtnjutas vid fastighetsavyttring, som utgör led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering, och sådan avyttring av fastighet till staten som ägt rum, därför att fastigheten på grund av flygbuller icke kan bebos utan påtaglig olägenhet, samt vidare när mark överföres till ny ägare genom fastighetsreglering enligt 5 kap. fastighetsbildningslagen (1970: 988) eller på grund av inlösen enligt 8 kap. samma lag. Sådant uppskov får även åtnjutas om realisationsvinst uppkommit på grund av att den skattskyldige fått engångsersättning för inskränkning i förfoganderätten till sin fastighet enligt naturvårdslagen (1964: 822) eller för motsvarande inskränkningar enligt andra författningar eller för upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt till

Skattskyldig som har avyttrat fastighet kan under vissa förutsättningar få uppskov med beskattning av realisationsvinst. Närmare bestämmelser om detta finns i lagen (1978: 000) om uppskov med beskattning av realisationsvinst.

—

¹ Senaste lydelse 1976: 343.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

fastigheten på obegränsad tid. Som förutsättning för uppskov gäller att den skattskyldige har förvärvat eller avser att förvärva fastighet (ersättningsfastighet) som är jämförlig med den fastighet till vilken realisationsvinsten hänförs sig samt att realisationsvinsten uppgått till minst 3 000 kronor.

Uppskov enligt föregående stycke med beskattning av realisationsvinst får — även om tvång icke förelegat — åtnjutas när skattskyldig, som är fysisk person, avyttrar jordbruksfastighet eller fastighet som avses i 24 § 2 mom., om realisationsvinsten uppgått till minst 15 000 kronor och tillika överstiger 10 procent av vad den skattskyldige erhållit för fastigheten efter avdrag för kostnad för avyttringen. Som förutsättning för uppskov gäller att den skattskyldige skall ha varit mantalsskriven på den avyttrade fastigheten och skall mantalsskrivas på ersättningsfastigheten. Skattskyldig kan få uppskov med beskattning av realisationsvinst även när han avyttrar del av den jordbruksfastighet där han skall vara mantalsskriven eller fastighet som tillsammans med nämnda fastighet bildat en förvärvskälla, under förutsättning att realisationsvinsten är av den storlek som nyss sagts och ersättningsfastigheten tillsammans med den fastighet, där den skattskyldige skall vara mantalsskriven, bildar en förvärvskälla.

Har avyttrad fastighet förvärvats av den skattskyldige genom arv, testamente, gåva, bodelning eller annat fång som icke är jämförligt med köp eller byte, anses fastigheten förvärvad genom det köp, byte eller därmed jämförliga fång som skett närmast detsförinnan.

Vad som sägs om realisationsvinst genom avyttring av fastighet gäller oavsett om fastigheten är belägen inom eller utom riket och äger tillämpning även på tomträtt, strömfall och rättighet till vattenkraft.

3 mom.² Realisationsvinst på grund av avyttring av aktie, andel i aktiefond, delbevis eller teckningsrätt till aktie eller andel i ekonomisk för-

² Senaste lydelse 1977: 1090.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ening eller i handelsbolag eller annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie, dock ej aktie eller andel i bostadsaktiebolag eller i bostadsförening som avses i 24 § 3 mom., är i sin helhet skattepliktig, om den skattskyldige innehaft egendomen mindre än två år.

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i detta moment och som den skattskyldige innehaft två år eller mera, är 40 procent av vinsten skattepliktig. Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår, minskat med förlust vid avyttring samma år av egendom som avses i detta stycke, äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 1 000 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med sin make, får sådant avdrag åtnjutas för dem båda gemensamt med 1 000 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke minskat med förlust som nyss nämnts.

Kan tillämpning av föregående stycke antagas hindra strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt, äger regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medgiva befrielse därifrån helt eller delvis, om företag som beröres av strukturrationaliseringen gör framställning därom senast den dag avyttringen sker.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 mom. *andra stycket första mening*en, är — oavsett tidpunkten för förvärvet — endast 40 procent av vinsten skattepliktig.

Bestämmelsen i 2 mom. *fjärde stycket* äger motsvarande tillämpning på egendom som avses i detta moment.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 § *första stycket 1) lagen (1978: 000) om uppskov med beskattning av realisationsvinst*, är — oavsett tidpunkten för förvärvet — endast 40 procent av vinsten skattepliktig.

Bestämmelsen i 2 mom. *tredje stycket* äger motsvarande tillämpning på egendom som avses i detta moment.

Överlåtes aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag, ekonomisk förening eller utländskt bolag till svenskt företag inom samma koncern, skall — där ej annat följer av nionde stycket — beskattning av realisationsvinst icke äga rum, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehaves som ett led i annan koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. I fall som nu avses skall den överlåtna aktien eller andelen anses förvärvad av det övertagande företaget vid den tidpunkt och för den anskaffningskostnad som gällt för det överlåtande företaget. Om överlåtelsen sker till utländskt företag, äger regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medgiva befrielse från realisationsvinstbeskattningen. Ansökan om befrielse skall göras av det överlåtande företaget senast den dag överlåtelsen sker.

Har fastighet överlåtits på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening genom fång på vilket lagfart söktes efter den 8 november 1967 av någon som har ett bestämmande inflytande över bolaget eller för-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

eningen, beräknas realisationsvinst vid hans avyttring av aktie eller andel i bolaget eller föreningen som om avyttringen avsett mot aktien eller andelen svarande andel av fastigheten. Vad nu sagts får icke föranleda att realisationsvinst beräknas lägre eller att realisationsförlust beräknas högre än enligt reglerna i detta moment. Bestämmelserna i detta stycke gälla endast om sådan fastighet utgör bolagets eller föreningens väsentliga tillgång. De gälla dock icke vid avyttring av aktie i sådant bostadsaktiebolag eller andel i sådan bostadsförening som avses i 24 § 3 mom., om avyttringen avser endast rätt till viss eller vissa men ej alla bostadslägenheter i fastigheten. Lika med lagfartsansökan anses annan ansökan hos myndighet om viss åtgärd med åberopande av fångeshandlingen. Om vinsten vid försäljning av aktie eller andel på grund av bestämmelserna i detta stycke beräknas enligt de regler, som gälla för beräkning av vinst vid avyttring av fastighet, skall avyttringen anses ha avsett den mot aktien eller andelen svarande andelen av fastigheten.

Avyttrar skattskyldig aktie i aktiebolag och finnes vid avyttringen obeskattade vinstmedel i bolaget till följd av att större delen av dess tillgångar före avyttringen av aktien överlätits på den skattskyldige eller annan, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Vid bedömning av frågan om överlåtelse av större delen av bolagets tillgångar ägt rum skall även beaktas tillgång i bolaget som inom två år efter avyttringen av aktien, direkt eller genom förmedling av annan, överlättes på den skattskyldige eller honom närstående person eller på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige eller honom närstående person har ett bestämmande inflytande. Har överlåtelse av tillgång i bolaget ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst vid avyttringen av aktie i bolaget uppkom, skall realisationsvinst enligt detta stycke upptagas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning vid avyttring av andel i handelsbolag eller ekonomisk förening. Riksskatteverket får medgiva undantag från detta stycke, om det kan antagas att avyttringen av aktien eller andelen skett i annat syfte än att erhålla obehörig förmån vid beskattningen. Mot beslut av verket i sådan fråga får talan icke föras.

Avyttrar skattskyldig aktie i ett aktiebolag, vari aktierna till huvudsaklig del ägas eller på därmed jämförligt sätt innehavas — direkt eller genom förmedling av juridisk person — av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer (fåmansbolag), till ett annat fåmansbolag, vari aktie — direkt eller genom förmedling av annan — äges eller inom två år efter avyttringen vid något tillfälle kommer att ägas av den skattskyldige eller honom närstående person, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Lika med aktieinnehav i det bolag, som förvärvat aktien, anses den skattskyldiges aktieinnehav i ett annat fåmansbolag, som inom två år efter avyttringen förvärvar större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen. Har överlåtelse av aktie i det förvärvande bolaget eller i bolag, som förvärvat större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen, ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst enligt detta stycke uppkom, får realisationsvinsten upptagas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu föreskrivits äger motsvarande tillämpning i fråga om handelsbolag eller

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

ekonomisk förening eller andel i sådant bolag eller förening liksom teckningsrätt till aktie eller annan rättighet jämförlig med aktie. Sker avyttringen av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller föreligger andra synnerliga skäl, äger regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer, för särskilt fall medge undantag från tillämpning av detta stycke.

Som närstående person räknas i detta moment föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, syskon eller syskons make eller avkomling samt dödsbo vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare. Med avkomling avses jämväl styvbarn och fosterbarn.

4 mom.³ Avyttras annan egendom än som avses i 2 eller 3 mom., räknas som skattepliktig realisationsvinst:

om egendomen innehafts

mindre än 2 år	100 % av vinsten
2 år men mindre än 3 år	75 % av vinsten
3 år men mindre än 4 år	50 % av vinsten
4 år men mindre än 5 år	25 % av vinsten

Skatteplikt enligt första stycket inträder endast om den skattskyldige förvärvat den avyttrade egendomen genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. Har han förvärvat egendomen genom gåva av make eller skyldeman och har egendomen av givaren förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall dock frågan om och i vad mån skattepliktig realisationsvinst skall anses föreligga bedömas med hänsyn till sistnämnda fång. Motsvarande skall gälla om make vid bodelning i anledning av andra makens död erhållit egendom, som förstnämnda make före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, eller om make vid bodelning av annan anledning än andra makens död erhållit egendom, som någondera maken före äktenskapets ingående eller under äktenskapet förvärvat genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. Har även den skattskyldiges fångesman erhållit egendomen såsom gåva av make eller skyldeman eller vid sådan bodelning som nyss nämnts, skall bedömningen ske som om avyttringen verkställdes av den som närmast dessförinnan förvärvat egendomen på annat sätt än genom sådan gåva eller bodelning.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 mom. andra stycket är vinsten skattepliktig endast om det skäliga kan antagas, att avyttringen skulle ha ägt rum även om tvång icke förelegat.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 § lagen (1978:000) om uppskov med beskattning av realisationsvinst är vinsten skattepliktig endast om det skäliga kan antagas, att avyttringen skulle ha ägt rum även om tvång icke förelegat.

Avyttras egendom, som avses i detta moment, till fåmansföretag av delägare eller honom närstående person, skall oavsett bestämmelserna i detta moment som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för egendomen, såvida denna icke är eller kan antagas bli till nytta för företagets verksamhet.

³ Senaste lydelse 1976: 85.

(Se vidare anvisningarna.)

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 27 §

2.⁴ Tomtrörelse anses föreligga, när någon bedriver verksamhet som huvudsakligen avser försäljning av mark för bebyggelse (byggnadstomt) från fastighet, som uppenbarligen förvärvats för att ingå i yrkesmässig markförsäljning, såsom när fastighet köpts av ett tomtbolag eller dylikt eller när förvärvet avsett mark som enligt fastställd stadsplan eller byggnadsplan är avsedd för bebyggelse.

I övrigt anses försäljning av byggnadstomt ingå i tomtrörelse, om den skattskyldige under tio kalenderår — frånsett överlåtelse som avses i 35 § 2 mom. andra stycket — avyttrat minst femton byggnadstomter. Detsamma gäller om makar under äktenskapet sålt tillhopa minst femton byggnadstomter under angivna tid. Har försäljning av byggnadstomter skett från olika fastigheter eller från olika delar av en fastighet, medräknas vid beräkningen av antalet tidigare sålda byggnadstomter endast sådana tomter som med hänsyn till deras inbördes läge normalt kan anses ingå i en och samma tomtrörelse. Vid beräkning av antalet tidigare sålda byggnadstomter likställs med försäljning upplåtelse av mark i och för bebyggelse, utom då fråga är om kommuns upplåtelse av tomtträtt. Har fastighet genom köp, byte eller därmed jämförlig överlåtelse eller genom gåva överförts till föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, till dödsbo, vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare, eller till aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige ensam eller tillsammans med sådana personer på grund av det samlade innehavet av aktier eller andelar har ett bestämmande inflytande, anses tomtrörelse föreligga, om överlåtaren och den nye ägaren sammanlagt avyttrat minst femton byggnadstomter. Tomtrö-

I övrigt anses försäljning av byggnadstomt ingå i tomtrörelse, om den skattskyldige under tio kalenderår — frånsett överlåtelse som avses i 2 § lagen (1978: 000) om uppskov med beskattning av realisationsvinst — avyttrat minst femton byggnadstomter. Detsamma gäller om makar under äktenskapet sålt tillhopa minst femton byggnadstomter under angivna tid. Har försäljning av byggnadstomter skett från olika fastigheter eller från olika delar av en fastighet, medräknas vid beräkningen av antalet tidigare sålda byggnadstomter endast sådana tomter som med hänsyn till deras inbördes läge normalt kan anses ingå i en och samma tomtrörelse. Vid beräkning av antalet tidigare sålda byggnadstomter likställs med försäljning upplåtelse av mark i och för bebyggelse, utom då fråga är om kommuns upplåtelse av tomtträtt. Har fastighet genom köp, byte eller därmed jämförlig överlåtelse eller genom gåva överförts till föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, till dödsbo, vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare, eller till aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige ensam eller tillsammans med sådana personer på grund av det samlade innehavet av aktier eller andelar har ett bestämmande inflytande, anses tomtrörelse föreligga, om överlåtaren och den nye ägaren sammanlagt

⁴ Senaste lydelse 1967: 748.

Nuvarande lydelse

relsen anses taga sin början i och med avyttringen av den femtonde byggnadstomten.

Försäljning av byggnadstomt för att av anställda huvudsakligen användas för gemensamt ändamål eller till anställd för att bereda honom bostad anses ej utgöra tomtrörelse, om icke försäljningen göres av skattskyldig som avses i första stycket eller av skattskyldig som driver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter.

Säljes byggnadstomt av någon som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, anses försäljningen ingå i den övriga verksamheten, om icke tomtrörelse utgör den huvudsakliga verksamheten.

Har skattskyldig och hans make, om de med hänsyn till antalet tomtförsäljningar enligt andra stycket anses ha drivit tomtrörelse, icke under de senaste tio kalenderåren före taxeringsåret sålt någon byggnadstomt, anses avyttring av byggnadstomt som därefter sker ej som tomtrörelse, om icke byggnadstomten ingår i fastställd stadsplan eller byggnadsplan eller avyttringen skett under sådana förhållanden att tomtrörelse på nytt anses föreligga enligt bestämmelserna i första eller andra stycket. Överlåtelse som avses i 35 § 2 mom. andra stycket verkar icke avbrytande på uppehåll som nu nämnts.

Avyttrar skattskyldig återstoden av lagret i sådan tomtrörelse som avses i andra stycket, anses vinsten av denna avyttring — utom den del av vinsten som belöper på mark inom fastställd stadsplan eller byggnadsplan — icke som inkomst av rörelse utan som realisationsvinst. Som skattepliktig intäkt av rörelse räknas likväl belopp, varmed egendomens värde nedskrivits i rörelsen och som icke återförts till beskattning tidigare. Vad som sagts om försäljningsvinstens beskattning som realisationsvinst gäller icke, om avyttringen kan antagas ha skett väsentligen i syfte att bereda den skattskyldige eller egendomens förvärvare eller annan, med vilken någondera är i intressegemenskap, obehörig skatteförmån.

Frågan om oskiftat dödsbos avyttring av byggnadstomt är att hänföra till tomtrörelse eller ej bedömes på samma sätt som om den avlidne verkställt avyttringen.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas i fråga om avyttring som sker efter utgången av år 1978.

Föreslagen lydelse

avyttrat minst femton byggnadstomter. Tomtrörelsen anses taga sin början i och med avyttringen av den femtonde byggnadstomten.

Har skattskyldig och hans make, om de med hänsyn till antalet tomtförsäljningar enligt andra stycket anses ha drivit tomtrörelse, icke under de senaste tio kalenderåren före taxeringsåret sålt någon byggnadstomt, anses avyttring av byggnadstomt som därefter sker ej som tomtrörelse, om icke byggnadstomten ingår i fastställd stadsplan eller byggnadsplan eller avyttringen skett under sådana förhållanden att tomtrörelse på nytt anses föreligga enligt bestämmelserna i första eller andra stycket. Överlåtelse som avses i 2 § lagen (1978:000) om uppskov med beskattning av realisationsvinst verkar icke avbrytande på uppehåll som nu nämnts.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)

Härigenom föreskrivs att 49 § 2 mom. uppbördslagen (1953: 272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

49 §

2 mom.² Skattskyldig må av länsstyrelsen erhålla anstånd med inbetalning av skatt, kvarskatteavgift eller ränta

1) om den skattskyldige anfört besvär över taxering och erläggandet av skatt, som påförts i anledning av den icke lagakraftvunna taxeringen, skulle för den skattskyldige medföra betydande skadeverkningar eller eljest framstå såsom obilligt: till belopp som betingas av den skattskyldiges yrkande i fråga om taxeringen,

2) om ansökan gjorts angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst, angående uppskov med beskattning av *realisationsvinst eller* intäkt av skogsbruk, angående avräkning av utländsk skatt eller angående befrielse från erläggande av skatt, som påförts avliden person eller hans dödsbo, eller om skattskyldig eller dödsbo anfört besvär över beslut med anledning av sådan ansökan: till belopp som betingas av ansökningen eller besvären,

2) om ansökan gjorts angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst, angående uppskov med beskattning av intäkt av skogsbruk, angående avräkning av utländsk skatt eller angående befrielse från erläggande av skatt, som påförts avliden person eller hans dödsbo, eller om skattskyldig eller dödsbo anfört besvär över beslut med anledning av sådan ansökan: till belopp som betingas av ansökningen eller besvären,

3) om ansökan gjorts angående nedsättning enligt 85 § 2 mom. av kvarskatteavgift eller om besvär anförts över beslut i anledning av sådan ansökan: till belopp som betingas av ansökningen eller besvären.

Anstånd enligt första stycket vid 1) må medgivnas endast om den skattskyldige ställer nöjaktig säkerhet hos länsstyrelsen om icke med hänsyn till anståndstidens varaktighet, den skattskyldiges förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antagas, att det belopp som avses med anståndet ändå kommer att behöri gen erläggas.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt upps gift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Äldre bestämmelser skall dock, såvida ansökningen om anstånd grundas på att den skattskyldige ansökt om uppskov med beskattning av realisationsvinst, gälla om realisationsvinsten hänför sig till avyttring som skett före utgången av år 1978.

¹ Lagen omtryckt 1972: 75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.

² Senaste lydelse 1975: 1179.

Motionerna

Med anledning av propositionen har väckts följande motioner, nämligen

1978/79: 45 av Jan Bergqvist (s) och Doris Håvik (s) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär utredning om reglerna för uppskov med beskattning av realisationsvinst och om hur samhället bäst kan hjälpa dem som behöver stöd vid flyttning och bostadsbyte,

1978/79: 73 av Håkan Winberg (m) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att uttala att dispensregeln i 3 § lagförslaget skall kunna tillämpas på sätt som angetts i motionen, och

2. att bestämmelsen om likvärdighet i 4 § lagförslaget skall utgå,

1978/79: 110 av Bertil Johansson (c) och Martin Olsson (c) vari hemställs att riksdagen beslutar om sådan ändring av det i propositionen 1978/79: 54 framlagda förslaget till lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst att vid uppkommen realisationsvinst på grund av fastighetsförsäljning alla legala möjligheter till uppskov eller avdrag står öppna under samma tidsrymd,

1978/79: 111 av Knut Wachtmeister (m) och Rune Rydén (m) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att uttala vad i motionen anförts angående rätt till dispens från den föreslagna treårsregeln,

2. att 3 § femte stycket lagen om uppskov med beskattning av realisationsvinst skall ha följande lydelse:

Riksskatteverket får, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från kravet på att den skattskyldige skall ha varit bosatt på den avyttrade fastigheten under den tid som anges i första stycket. Mot riksskatteverkets beslut föres talan hos regeringen.,

1978/79: 133 av Erik Wärnberg m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen beslutar

1. att ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av en utvärdering av reglerna för uppskov med beskattning av realisationsvinst,

2. att uppskov endast skall komma i fråga om ersättningsfastigheten förvärfvas inom tre år från den dag då den fastighet till vilken realisationsvinsten hänförs sig avyttrades.

Utskottet**Inledning**

Reglerna om beräkning av realisationsvinst vid fastighetsförsäljning fick sin nuvarande utformning genom riksdagsbeslut år 1976. Samtidigt

utvidgades möjligheten att erhålla uppskov med beskattning av realisationsvinst. Uppskov kunde tidigare komma i fråga endast vid expropriation och liknande tvångsförfaranden eller vid avyttringar som utgjorde led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering. Genom 1976 års lagstiftning infördes regler om uppskov även vid frivilliga fastighetsförsäljningar.

De ändringar av uppskavsreglerna som föreslås i propositionen innebär i flera fall skärpningar av nuvarande system. Sålunda införs krav på viss tids bosättning på den avyttrade fastigheten och att bosättning på ersättningsfastigheten skall ske inom ett år från fastighetsförväret. Vidare föreslås bestämmelser om att vid realisationsvinstberäkningen kostnader för ny-, till- eller ombyggnad på ersättningsfastigheten skall anses som vederlag för denna endast i den mån arbetena varit nödvändiga för att få en med den avyttrade fastigheten likvärdig ersättningsfastighet. Propositionen innehåller också förslag om indexuppräknung av uppskavsbeloppet.

Utskottet anser sig i huvudsak kunna tillstyrka förslagen men föreslår vissa smärre justeringar i bestämmelserna. Utskottet behandlar i det följande i huvudsak de delar av propositionen som berörs i motionerna. Utskottet tar också upp vissa frågor som aktualiserats i en skrivelse från Lantbrukarnas skattedelegation. Dessförinnan vill utskottet emellertid framhålla följande.

I samband med att riksdagen år 1976 antog de nu gällande reglerna om realisationsvinstbeskattning framhöll utskottet bl. a. att man inte kunde bortse från att de nya reglerna om uppskov vid frivilliga avyttringar i vissa fall kunde komma att styra valet av boendeform. Det förelåg — menade utskottet — skäl att bedöma erfarenheterna av uppskavsreglerna när resultatet av 1972 års skatteutrednings översyn av skattesystemet förelåg. Denna utredning lämnade sitt slutbetänkande i december 1977. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet sig böra tillstyrka bifall till yrkandet i motionen 133 av Erik Wärnberg m. fl. (s) om en utvärdering av uppskovssystemet och dess effekter från olika synpunkter. Utvärderingen bör enligt utskottets mening avse uppskavsreglerna i deras helhet, således också de bestämmelser som föreslås i propositionen. Härigenom tillgodoses enligt utskottets mening i huvudsak också motionen 45 av Jan Bergqvist och Doris Håvik (båda s). Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

Efterlevandes uppskovsrätt

En förutsättning för att uppskov skall kunna medges är f. n. att ersättningsfastigheten anskaffas av den som innehaft den avyttrade fastigheten. Från denna princip finns dock ett undantag, som gäller tvångsmässiga avyttringar. Om en skattskyldig som fått realisationsvinst avlider, kan nämligen en av dödsboet anskaffad fastighet i vissa fall godtas

som ersättningsfastighet. Denna möjlighet för dödsboet att överta den avlidnes uppskovsrätt skall finnas kvar även i fortsättningen. Vid frivilliga överlåtelser krävs däremot utan undantag att den skattskyldige själv förvärvar och bosätter sig på ersättningsfastigheten. Departementschefen framhåller att en avvikelse från de principer som ligger bakom uppskovsmöjligheten i frivilligfallen kan framstå som motiverad om exempelvis den avlidnes make eller barn bosätter sig på den nya fastigheten. Han menar emellertid att bestämmelser av sådan art i hög grad skulle komplicera uppskovsreglerna och är därför inte beredd att utan närmare utredning föreslå en sådan utvidgning av möjligheterna till uppskov.

Lantbrukarnas skattedelegation framhåller i en skrivelse till utskottet att det enligt delegationens uppfattning är otillfredsställande att ett dödsbo inte skall kunna medges uppskov vid frivilliga fastighetsöverlåtelser. Om dödsfallet inträffar före avyttringen av den fastighet till vilken realisationsvinsten hänför sig kan uppskov erhållas genom att fastigheten tillskiftas efterlevande make eller annan på fastigheten bosatt dödsbodelägare och denna därefter förvärvar ersättningsfastighet. Om dödsfallet däremot inträffar efter avyttringen och den avlidne kanske förvärvat ersättningsfastighet men inte hunnit bosätta sig på den kan uppskov inte meddelas.

Utskottet delar delegationens uppfattning att det vid vissa frivilliga fastighetsförsäljningar kan framstå som oskäligt att ett dödsfall medför att möjligheten till uppskov går förlorad. Om en skattskyldig avlider innan han hunnit anskaffa eller bosätta sig på en ersättningsfastighet bör därför enligt utskottets mening dödsboet ha rätt att överta den avlidnes uppskovsrätt och fastighet som förvärvas av dödsboet efter den avlidne kunna godtas som ersättningsfastighet. Förutsättningen bör vara att det är dödsboet som köper ersättningsfastigheten om inte den skattskyldige själv hunnit göra detta. Uppskov bör således inte komma i fråga om den efterlevande maken köpt fastigheten. Om denna däremot tillfaller efterlevande make vid bodelning eller arvskifte bör något hinder för uppskov inte föreligga. Utskottet vill understryka att denna utvidgade uppskovsrätt bör begränsas till sådana situationer där en omedelbar beskattning av realisationsvinst skulle framstå som oskälig. Uppskovsrätten bör alltså tillämpas restriktivt. En förutsättning för uppskovsrätt bör givetvis också vara att efterlevande maken eller barn bosätter sig på ersättningsfastigheten och att denna är avsedd att vara permanent bostad för maken och/eller barn. Om inflyttning i ersättningsfastigheten inte har ägt rum när en ansökan om uppskov avgörs bör uppskovsbeslutet förenas med ett krav på bosättning på ersättningsfastigheten. Som delegationen framhållit bör bestämmelser om uppskovsrätt för dödsbo kunna utformas som en dispensregel. Denna bör tas in i 3 § uppskovslagen.

Dispens från bosättningskravet

En förutsättning för uppskov vid frivilliga avyttringar är f. n. att den skattskyldige varit mantalsskriven på den avyttrade fastigheten och att han kommer att mantalsskrivas på ersättningsfastigheten. Departementschefen framhåller i propositionen att den direkta kopplingen mellan mantalsskrivning och rätten till uppskov enligt hans mening lätt kan leda till olyckliga och slumpartade konsekvenser och nämner som exempel det fall att en skattskyldig, som förvärvat och flyttat in i en ersättningsfastighet, avlider innan han hunnit bli mantalsskriven på fastigheten. Som villkor för uppskov skall enligt förslaget i stället gälla att den skattskyldige varit bosatt på den avyttrade fastigheten och att han bosätter sig på ersättningsfastigheten. Bosättningen skall ha varat minst tre år i följd under den femårsperiod som infallit närmast före avyttringen. För att detta bosättningskrav inte skall få obilliga konsekvenser föreslås en möjlighet för RSV att medge dispens från bosättningskravet. Departementschefen framhåller att dispensrätten bör användas restriktivt. Som exempel på en dispensituation nämner han bl. a. det fallet att en person till följd av företagsnedläggelse eller omlokalisering måste flytta till annan ort. RSV:s beslut i dispensärende får enligt förslaget inte överklagas.

Håkan Winberg (m) framhåller i motionen 73 att dispens lämpligen bör kunna medges om det inte är uppenbart att försäljningen skett i spekulativt syfte. Dispens bör således kunna medges även då skattskyldig frivilligt flyttar sin förvärvsverksamhet till annan ort eller då han till följd av personliga förhållanden är nödsakad skaffa sig större bostad. Motionären begär ett riksdagsuttalande av sådan innebörd. Liknande synpunkter och yrkanden framförs av Knut Wachtmeister och Rune Rydén (båda m) i motionen 111 och i skrivelsen från Lantbrukarnas skattedelegation. I sistnämnda motion yrkas också lagstiftning av innehåll att RSV:s beslut i fråga om dispens från bosättningskravet skall få överklagas.

I likhet med departementschefen anser utskottet att det nuvarande mantalsskrivningskravet bör ersättas med ett bosättningskrav. Utskottet anser också att man i möjligaste mån bör begränsa uppskovsrätten vid frivilliga överlåtelse till sådana fall där man har vissa garantier för att den avyttrade fastigheten inte innehåfts i spekulativt syfte och att man därför bör kräva att bosättningen på denna fastighet haft viss varaktighet. Tre år förefaller utskottet vara en lämplig avvägning. Om man med bosättningskravet vill uppnå att uppskovsrätten skall begränsas till fastighetsförsäljningar utan spekulativa inslag bör — som departementschefen framhåller — dispensprövningen ske restriktivt. En utvidgning av uppskovsrätten i enlighet med motionärernas krav skulle enligt utskottets mening kunna äventyra detta syfte. Utskottet vill erinra om att dispensregeln — med de uttalanden som gjorts i propositionen — ger riksskatteverket möjlighet att göra avsteg från bosättningskravet i de fall

då en omedelbar beskattning av realisationsvinsten framstår som stö-
tande. Utskottet tillstyrker därför propositionen i denna del. Utskottet
avstyrker följaktligen bifall till yrkandena under 1 i motionerna 73 och
111 i den mån desamma inte kan anses besvarade med vad utskottet
anfört. Vid detta ställningstagande har utskottet också beaktat att be-
stämmelserna om uppskov vid frivilliga försäljningar ännu tillämpats en
relativt kort tid och att utskottet i detta betänkande förordar en utvär-
dering av uppskavsreglerna med de ändringar däri som föreslås i propo-
sitionen.

Enligt utskottets mening bör det finnas möjlighet för den som av riks-
skatteverket vägras dispens i ett uppskavsärende att föra talan mot be-
slutet hos regeringen. Utskottet tillstyrker därför bifall till yrkandet 2 i
motionen 111. Detta föranleder ändring av 3 § i förslaget till uppskovs-
lag.

Som tidigare nämnts skall en skattskyldig för att få rätt till uppskov
med beskattning av realisationsvinst ha varit bosatt på den avyttrade
fastigheten minst tre år i följd under den femårsperiod som närmast före-
gått avyttringsdagen. Enligt förslaget i propositionen krävs dessutom att
han bosätter sig på ersättningsfastigheten inom ett år, räknat från den
dag då fastigheten förvärvades.

Lantbrukarnas skattedelegation framhåller att kravet på att bosättning
på ersättningsfastigheten skall ha skett inom ett år från förvärvet stund-
om kan leda till otillfredsställande resultat. Det är enligt delegationen
f. n. ytterst svårt att förvärva en jordbruksfastighet. Ersättningsfastig-
heten kan vid förvärvet vara utarrenderad och inflyttning kan därför inte
ske förrän arrendeperioden löpt ut. Delegationen anser att i fall som
detta och liknande den skattskyldige bör ha rätt till uppskov om han bo-
sätter sig på ersättningsfastigheten inom ett år från den dag då bosätt-
ningshindret upphör.

Utskottet delar delegationens uppfattning. Rättviseskäl talar för att
kravet på att bosättning på ersättningsfastigheten skall ske inom ett år
från förvärvet inte bör gälla generellt. Det bör alltså finnas möjlighet att
räkna ettårsfristen från en annan tidpunkt än förvärvsdagen. Undantaget
från huvudregeln bör enligt utskottets mening utformas som en dispens-
bestämmelse i 5 § uppskovslagen.

Uppskovsrätten vid ny-, till- eller ombyggnad

Enligt nuvarande regler kan en skattskyldig i två olika situationer be-
handla ny-, till- eller ombyggnad som förvärv av ersättningsfastighet.
Det första fallet är att ersättningsfastighetens byggnadsbestånd är av
sämre beskaffenhet än beståndet på den avyttrade fastigheten. Den skatt-
skyldige har då rätt att som förvärv av ersättningsfastighet räkna ny-,
till- eller ombyggnad i den omfattning som behövs för att erhålla en

ersättningsfastighet. Det andra fallet gäller skattskyldig som avser att utföra ny-, till- eller ombyggnad på mark som han redan äger eller förfogar över. I detta fall kan den skattskyldige, såvida byggnadsarbetet syftar till att erhålla en byggnad som är jämförlig med byggnaden på den avyttrade fastigheten, få uppskov för den vinst som belöper på den avyttrade byggnaden. Bestämmelsen innebär att värdet av mark hålls utanför vid beräkningen av uppskovsbeloppet.

Förslaget i propositionen innebär att man vid tillämpning av uppskovsreglerna skall ta hänsyn endast till sådana kostnader för byggnadsarbeten på den nya fastigheten som är erforderliga för att denna skall bli likvärdig med den avyttrade fastigheten. Är den avyttrade fastigheten bebyggd och den nya fastigheten obebyggd kan därför hela kostnaden för uppförande av en nybyggnad räknas med under förutsättning att byggnaden på den nya fastigheten är av ungefär samma storlek och standard som byggnaden på den sålda fastigheten. Någon reducering av uppskovsbeloppet kommer således inte i fråga endast därför att den nya byggnaden är obetydligt större eller något modernare utrustad än den sålda. Vid mer påtagliga skillnader i storlek eller kvalitet skall endast en del av kostnaden för den nya byggnaden beaktas.

Samma princip skall gälla i de fall då den skattskyldige inte behöver uppföra en ny byggnad på ersättningsfastigheten men låter utföra om- eller tillbyggnad på denna. Sådan om- eller tillbyggnad skall enligt propositionen räknas som vederlag för ersättningsfastigheten endast om arbetena ter sig nödvändiga för att den förvärvade fastigheten skall bli likvärdig med den avyttrade.

I motionen 73 av Håkan Winberg (m) framhålls att kravet på likvärdighet mellan den avyttrade fastigheten och ersättningsfastigheten sannolikt kommer att leda till tvister mellan skattemyndigheter och uppskovssökande. Bestämmelsen bör — menar motionären — därför utgå och nuvarande regler behållas. Liknande synpunkter har framförts av Lantbrukarnas skattedelegation, som anser att man bör få inräkna alla förbättringsarbeten i vederlaget för ersättningsfastigheten. Härför talar enligt delegationen också det förhållandet att bestämmelserna om likvärdighet mellan fastigheterna lätt kan kringgås genom att säljaren av ersättningsfastigheten svarar för arbetena på denna. Inköpspriset för ersättningsfastigheten kommer då att inkludera även kostnaderna för dessa arbeten.

Utskottet anser det rimligt att man vid beräkning av uppskovsbeloppet i ny-, till- eller ombyggnadsfallen endast tar hänsyn till sådana kostnader som varit nödvändiga för att ersättningsfastigheten skall bli likvärdig med den avyttrade. Det kan inte anses motiverat att i uppskovsbeloppet inräkna sådana kostnader som medför att ersättningsfastigheten erhåller en väsentligt högre standard än den avyttrade. Vid ny-, till-

eller ombyggnad på ersättningsfastigheten bestämmer den skattskyldige själv arbetenas omfattning. Det måste därför — som också framhålls i propositionen — vara motiverat att bortse från andra byggnadsarbeten än sådana som är nödvändiga för att undanröja mer påtagliga skillnader i standard mellan den sålda och den nya fastigheten. Förslaget i propositionen ger den skattskyldige möjlighet att basera uppskovsbeloppet på en jämförelse antingen mellan kostnaderna för den gamla och den nya byggnaden eller på en jämförelse mellan hela vederlaget för den avyttrade fastigheten och kostnaden för en nyuppförd byggnad. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 73 yrkande 2.

Tidsfristen för anskaffning av ersättningsfastighet

För att rätt till uppskov med beskattning av realisationsvinst skall kunna medges fordras f. n. att den skattskyldige förvärvar en ersättningsfastighet inom viss tid. Är ersättningsfastigheten en schablontaxerad villa gäller att förvärvet skall ha skett — eller byggnadsarbetet ha utförts — senast under andra året efter det år realisationsvinsten uppgetts eller bort uppges till beskattning. I fråga om annan ersättningsfastighet är tidsfristen tre år.

Departementschefen framhåller i propositionen att han anser den möjlighet de skattskyldiga nu har att genom kreditförsäljning förlänga tiden för förvärv av ersättningsfastighet olämplig. Tidsfristen bör — menar han — i stället knytas till avyttringstillfället och bestämmas till fyra år. Denna tidsfrist skall avse såväl schablontaxerade som andra fastigheter.

Erik Wärnberg m. fl. (s) anser en tidsfrist av fyra år vara en alltför långtgående förändring av nuvarande bestämmelser och begär därför i motionen 133 att tidsfristen för förvärv av såväl schablontaxerade fastigheter som jordbruksfastigheter bestäms till tre år från avyttringsdagen.

Förslaget i propositionen innebär i praktiken en förlängning av tiden för förvärv av schablontaxerad villa och en förkortning av den tid som nu gäller för förvärv av jordbruksfastighet. Utskottet anser sig med hänsyn till den tidigare föreslagna utvärderingen av uppskovssystemet i dess helhet böra godta förslaget om en fyraårig tidsfrist. Utskottet avstyrker följaktligen motionen 133 i denna del.

Bertil Johansson och Martin Olsson (båda c) framhåller i motionen 110 att uppskavsreglerna särskilt hårt drabbar sådan skattskyldig som säljer en fastighet som han är beroende av för sin försörjning. Om den skattskyldige inte hinner anskaffa ersättningsfastighet före tidsfristens utgång efterbeskattas realisationsvinsten i sin helhet det år den uppstod, och han kan då inte utnyttja den möjlighet han enligt 46 § kommunalskattelagen har att utjämna realisationsvinstskatten genom att ta

en pensionsförsäkring. Motionärerna anser att alla legala möjligheter till avdrag bör kunna utnyttjas under den tid uppskovet varar.

Utskottet behandlade vid förra riksmötet en motion av samma innebörd som motionen 110. Därvid framhöll utskottet (SkU 1977/78: 29) bl. a. att de uppskavsregler som gäller i fråga om fastighetsvinster på grund av den begränsade tillgången på jordbruksfastigheter kan orsaka vissa problem, särskilt i samband med expropriation. Utskottet var dock inte berett att utan närmare överväganden utforma förslag till tekniska lösningar av frågan. Enligt utskottets mening bör den av motionärerna påtalade effekten av uppskavsreglerna undanröjas. Utskottet har emellertid på den korta tid som stått till buds inte funnit det möjligt att utforma erforderlig författningstext och avstyrker därför motionärernas förslag om omedelbar lagstiftning. Utskottet förutsätter emellertid att regeringen i vår förelägger riksdagen ett förslag till lösning av den fråga motionärerna aktualiserat. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

Sexmånadersfristen

Enligt förslaget i propositionen skall yrkande om efterbeskattning av realisationsvinst ha inkommit till länsskatterätten senast två år efter den dag då förvärvet av ersättningsfastighet senast hade kunnat äga rum. Om den skattskyldige för skattechefen anmält att han förvärvat en ersättningsfastighet skall dock yrkande om efterbeskattning framställas inom sex månader från den dag då anmälningen kom in till skattechefen.

Lantbrukarnas skattedelegation framhåller att det vid tvångsmässiga avyttringar kan förekomma att flera ersättningsanskaffningar görs. Den sammanlagda köpeskillingen för dessa har i praxis godtagits som vederlag för ersättningsfastighet. Frågan om efterbeskattning måste i sådana fall anstå till dess tidsfristen för ersättningsförvärv utgått. En skattechef som får anmälan om att en skattskyldig avser att förvärva ytterligare fastighet bör enligt delegationens mening därför inte vara bunden av sexmånadersfristen för yrkande om efterbeskattning.

Enligt utskottets mening måste bestämmelserna i uppskovslagen tolkas så att förvärv av ersättningsfastighet ägt rum först då den skattskyldige anskaffat en med den avyttrade fastigheten likvärdig fastighet. I det fall en skattskyldig först skaffar en jordbruksfastighet och där- efter tillskottsmark till denna bör — under förutsättning att tillskotts- marken skall behandlas som ersättningsfastighet — sexmånadersfristen rimligen räknas från det sista förvärvet.

Övriga frågor

Departementschefen uttalar i propositionen den meningen att mycket starka skäl talar för att fastighet, som i och med förvärvet blir att anse

som omsättningsstillgång i den skattskyldiges rörelse, inte skall accepteras som ersättningsfastighet. Utskottet delar denna uppfattning. Eftersom uttalandet saknar täckning i författningstexten föreslår utskottet ett tillägg till 3 § andra stycket uppskovslagen av sådant innehåll.

Enligt förslaget i propositionen skall skattechef kunna medge att garantiförbindelse som utfärdas av annan svensk kreditinrättning än bank godtas som säkerhet för införandet av skatten. Mot skattechefens bedömning av ett kreditinstitut skall enligt uttalande i propositionen talan inte få föras. Då inte heller detta uttalande har täckning i författningstexten föreslår utskottet, som godtar vad departementschefen anfört i denna del, ett tillägg till tredje stycket i 7 § uppskovslagen.

Slutligen föreslår utskottet en redaktionell ändring av 3 kap. 4 mom. förordningen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *utvärdering av reglerna om realisationsvinstbeskattning, m. m.*
att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 133 yrkande 1 och med anledning av motionen 1978/79: 45 ger regeringen till känna vad utskottet anfört;
2. beträffande *dödsbos rätt till uppskov vid frivilliga försäljningar*
att riksdagen med anledning av propositionen 1978/79: 54 i motsvarande del beslutar att riksskatteverket, om särskilda skäl föreligger, får medge att, i fråga om rätten till uppskov, för dödsboet skall tillämpas vad som skulle ha gällt för den avlidne;
3. beträffande *dispens från bosättningskravet*
att riksdagen med bifall till propositionen i motsvarande del avslår motionen 1978/79: 73 yrkande 1 och motionen 1978/79: 111 yrkande 1;
4. beträffande *rätt att föra talan mot RSV:s beslut i dispensärende*
att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 111 yrkande 2 avslår propositionen i motsvarande del;
5. att riksdagen med anledning av vad utskottet hemställt under 2 och 4 antar 3 § förslaget till lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst med de ändringar att författningsrummet erhåller följande som *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Föreslagen lydelse

Utskottets förslag

3 §

En skattskyldig — — — — — avyttringen skedde.

Som förutsättning för uppskov enligt första stycket gäller att den skattskyldige har förvärvat eller avser att förvärva en jordbruksfastighet eller en sådan fastighet, som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (ersättningsfastighet), samt att han har bosatt sig eller avser att bosätta sig på denna fastighet.

Som förutsättning för uppskov enligt första stycket gäller att den skattskyldige har förvärvat eller avser att förvärva en jordbruksfastighet eller en sådan fastighet, som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (ersättningsfastighet), samt att han har bosatt sig eller avser att bosätta sig på denna fastighet. *Som ersättningsfastighet godtas inte fastighet som är belägen i utlandet eller fastighet som i och med förvärvet utgör omsättningstillgång i den skattskyldiges rörelse.*

En skattskyldig — — — — — en förvärvskälla.

Den skattskyldige — — — — — vara kyrkobokförd.

Riksskatteverket får, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från kravet att den skattskyldige skall ha varit bosatt på den avyttrade fastigheten under den tid som anges i första stycket. *Mot riksskatteverkets beslut i sådan fråga får talan inte föras.*

Riksskatteverket får, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från kravet att den skattskyldige skall ha varit bosatt på den avyttrade fastigheten under den tid som anges i första stycket. *Avlider den skattskyldige innan han hunnit anskaffa eller bosätta sig på en ersättningsfastighet får riksskatteverket vidare, om särskilda skäl föreligger, medge att fastighet som den avlidne eller dödsboet förvärvat godtas som ersättningsfastighet samt att en den avlidne närstående persons bosättning på ersättningsfastighet skall anses medföra att det i andra stycket angivna kravet på bosättning är uppfyllt.*

Mot riksskatteverkets beslut i fråga, som avses i föregående stycke, får talan föras hos regeringen.

6. beträffande uppskovsrätten vid ny-, till- eller ombyggnad att riksdagen med bifall till propositionen i motsvarande del och med avslag på motionen 1978/79: 73 yrkande 2 antar den i propositionen föreslagna lydelsen av 4 § lagen om uppskov med beskattning av realisationsvinst;
7. beträffande tidsfristen för anskaffning av ersättningsfastighet *m. m.*

- a) att riksdagen med bifall till propositionen avslår motionen 1978/79: 133 yrkande 2;
- b) att riksdagen med anledning av motionen 1978/79: 110 ger regeringen till känna vad utskottet anför;
8. beträffande *ettårsfristen för bosättning på ersättningsfastighet* att riksdagen beslutar att riksskatteverket skall kunna medge dispens från kravet att bosättning på ersättningsfastighet skall ha ägt rum inom ett år från förvärvet;
9. att riksdagen med anledning av vad utskottet hemställt under 8 antar 5 § förslaget till lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst med den ändringen att författningsrummet erhåller följande som *utskottets förslag* betecknade lydelse:

*Föreslagen lydelse**Utskottets förslag*

5 §

För att — — — — — avyttrade fastigheten.

I fall som avses i 3 § första stycket gäller som förutsättning för uppskov att den skattskyldige har bosatt sig på ersättningsfastigheten inom ett år från den dag då fastigheten förvärvades.

I fall som avses i 3 § första stycket gäller som förutsättning för uppskov att den skattskyldige har bosatt sig på ersättningsfastigheten inom ett år från den dag då fastigheten förvärvades. *Riksskatteverket får dock, om särskilda skäl föreligger, medge förlängning av denna tidsfrist. Mot riksskatteverkets beslut i sådan fråga får talan inte föras.*

10. att riksdagen antar de delar av förslaget till lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst som inte behandlats under 5, 6 och 9 ovan med den ändringen att 7 § erhåller följande som *utskottets förslag* betecknade lydelse:

*Föreslagen lydelse**Utskottets förslag*

7 §

Om någon — — — — — beräknade realisationsvinsten.

Garantiförbindelsen överlämnas — — — — — riksskatteverket fastställer.

Skattechefen i det län där fastigheten är belägen får medge att bestämmelserna i första och andra styckena skall gälla även i fråga om garantiförbindelse som har utfärdats av andra svenska kreditinrättningar än banker.

Skattechefen i det län där fastigheten är belägen får medge att bestämmelserna i första och andra styckena skall gälla även i fråga om garantiförbindelse som har utfärdats av andra svenska kreditinrättningar än banker. *Mot skattechefens beslut i sådan fråga får talan inte föras.*

11. att riksdagen antar de vid propositionen fogade förslagen till
 - a) lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
 - b) lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272);
12. att riksdagen antar följande

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1951: 763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

Härigenom föreskrivs att 3 § 4 mom. lagen (1951: 763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skall ha nedan angivna lydelse:

Föreslagen lydelse

4 mom. I fråga om inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet gälla lagens bestämmelser, såvitt avser realisationsvinst, vid avyttring av aktie eller andel i bolag vars aktier eller andelar vid tiden för avyttringen ägdes eller innehades på sätt som anges i 54 § femte stycket kommunalskattelagen (1928: 370) och förvärvats tidigare än två år före avyttringen, samt sådan vinst vid avyttring av fastighet som avses i 35 § 2 mom. andra stycket sagda lag eller som till mer än hälften utgöres av återvunna avdrag för värdeminskning av den avyttrade fastigheten.

Utskottets förslag

3 §

4 mom. I fråga om inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet gälla lagens bestämmelser, såvitt avser realisationsvinst, vid avyttring av aktie eller andel i bolag vars aktier eller andelar vid tiden för avyttringen ägdes eller innehades på sätt som anges i 54 § femte stycket kommunalskattelagen (1928: 370) och förvärvats tidigare än två år före avyttringen, samt sådan vinst vid avyttringen av fastighet som avses i 2 § lagen (1978: 000) om uppskov med beskattning av realisationsvinst eller som till mer än hälften utgöres av återvunna avdrag för värdeminskning av den avyttrade fastigheten.

Denna lag träder i kraft tre veckor dagen efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 5 december 1978

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein* (s), Olle Westberg i Hofors (s), Kurt Söderström (m), Johan Olsson (c), Holger Bergqvist (fp), Bo Forslund* (s), Ingemar Hallenius (c), Eric Marcusson (s) och Ingegerd Troedsson (m).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservationer

Uppskovsrätten vid ny-, till- eller ombyggnad

1. av Kurt Söderström och Ingegerd Troedsson (båda m) som anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 19 med "Utskottet anser" och slutar på s. 20 med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Den i propositionen föreslagna regeln om begränsning av begreppet ersättningsfastighet i ny-, till- och ombyggnadsfallen är enligt utskottets mening otillfredsställande genom att den skulle leda till stora svårigheter vid rättstillämpningen. Detta gäller framför allt i fråga om standardjämförelsen, där risk finns för långdragna skatteprocesser och det först i sista instans blir klart hur stort uppskovsbeloppet skall vara. En sådan bestämmelse skulle vidare ganska lätt kunna kringgås genom att man låter säljaren av ersättningsfastigheten svara för byggnadsarbetena på denna fastighet. Förvärvspriset kommer då att inkludera kostnaderna för dessa arbeten. Enligt utskottets mening har i propositionen inte redovisats några bärande skäl för att med tillämpning av uppskovsreglerna begränsa byggnationen. Utskottet anser således att nuvarande praxis bör bibehållas

dels att utskottet under 6 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 73 yrkandet 2 och med avslag på propositionen i motsvarande del antar den i propositionen föreslagna lydelsen av 4 § lagen om uppskov med beskattning av realisationsvinst med den ändringen att författningsrummet erhåller följande som *reservanternas förslag* betecknade lydelse:

Föreslagen lydelse

Har en skattskyldig avyttrat en bebyggd fastighet anses som förvärv av ersättningsfastighet ny-, till- eller ombyggnad i den omfattning som behövs för att den förvärvade fastigheten skall bli *likvärdig* med den avyttrade fastigheten. Förvärvet anses ha skett när ny-, till- eller ombyggnaden har slutförts.

Bestämmelserna i första stycket gäller även i de fall då en skattskyldig avser att utföra ny-, till- eller ombyggnad på mark som han vid avyttringstillfället äger eller förfogar över. I nu avsedda fall

Reservanternas förslag

4 §

Har en skattskyldig avyttrat en bebyggd fastighet anses som förvärv av ersättningsfastighet ny-, till- eller ombyggnad i den omfattning som behövs för att den förvärvade fastigheten skall bli *jämförlig* med den avyttrade fastigheten. Förvärvet anses ha skett när ny-, till- eller ombyggnaden har slutförts.

Bestämmelserna i första stycket gäller även i de fall då en skattskyldig avser att utföra ny-, till- eller ombyggnad på mark som han vid avyttringstillfället äger eller förfogar över. I nu avsedda fall

Föreslagen lydelse

skall vidare, om den skattskyldige begär det, beräkningen av uppskovsbeloppet grundas på endast den del av realisationsvinsten som belöper på den avyttrade byggnaden.

Reservanternas förslag

skall vidare, om den skattskyldige begär det, beräkningen av uppskovsbeloppet grundas på endast den del av realisationsvinsten som belöper på den avyttrade byggnaden.

Tidsfristen för anskaffning av ersättningsfastighet m. m.

2. av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Bo Forslund och Eric Marcusson (alla s) som anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 20 som börjar med "Förslaget i" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Förslaget om en generell förlängning av tidsfristen för anskaffning av ersättningsfastighet till fyra år kan enligt utskottets mening inte anses motiverat och detta i all synnerhet inte som riksskatteverket har möjlighet att dispensvägen förlänga denna tidsfrist med ytterligare tre år. Utskottet har tidigare i detta betänkande förordat en utvärdering av uppskovssystemet i dess helhet. Innan resultatet av den utvärderingen föreligger är utskottet inte berett att biträda förslaget om en förlängning av tidsfristen för anskaffning av ersättningsfastighet till fyra år. Utskottet föreslår för sin del att tidsfristen bestäms till tre år för såväl jordbruksfastighet som schablontaxerad fastighet.

dels att utskottet bort hemställa

under 7 a

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 133 yrkande 2 och med anledning av propositionen bestämmer tidsfristen för anskaffning av ersättningsfastighet till tre år,

under 9

att riksdagen antar 5 § förslaget till lag om uppskov med beskattning av realisationsvinst med den ändringen att författningsrummet erhåller följande som *reservanternas förslag* betecknade lydelse:

Föreslagen lydelse

För att uppskov skall komma i fråga måste ersättningsfastigheten förvärfvas inom *fyra* år från den dag då den fastighet, till vilken realisationsvinsten hänförs, avyttrades. Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket medge

Reservanternas förslag

5 §

För att uppskov skall komma i fråga måste ersättningsfastigheten förvärfvas inom *tre* år från den dag då den fastighet, till vilken realisationsvinsten hänförs, avyttrades. Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket medge

Föreslagen lydelse

att nämnda tidsfrist förlängs högst tre år. Har ersättningsfastigheten förvärvats före den avyttring som gett upphov till realisationsvinsten, får uppskov meddelas om det kan antagas att förvärvet skett för att ersätta den avyttrade fastigheten.

I fall som avses i 3 § första stycket gäller som förutsättning för uppskov att den skattskyldige har bosatt sig på ersättningsfastigheten inom ett år från den dag då fastigheten förvärvades.

Reservanternas förslag

att nämnda tidsfrist förlängs högst tre år. Har ersättningsfastigheten förvärvats före den avyttring som gett upphov till realisationsvinsten, får uppskov meddelas om det kan antagas att förvärvet skett för att ersätta den avyttrade fastigheten.

I fall som avses i 3 § första stycket gäller som förutsättning för uppskov att den skattskyldige har bosatt sig på ersättningsfastigheten inom ett år från den dag då fastigheten förvärvades.

3. av Erik Wörnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Bo Forslund och Eric Marcusson (alla s) som anser:

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 21 som börjar i andra stycket med "Enligt utskottets" och slutar med "till känna" bort ha följande lydelse:

Av vad utskottet tidigare anfört framgår att utskottet förordar en fullständig utvärdering av uppskovssystemet. Innan resultatet av en sådan utvärdering föreligger är utskottet inte berett att förorda en så betydande utvidgning av uppskofs- och avdragsmöjligheterna i inkomstskälan jordbruksfastighet som motionärerna förordar. Utskottet avstyrker följaktligen motionen 110.

dels att utskottet under 7 b bort hemställa
att riksdagen avslår motionen 1978/79: 110.